

Tentamensskrivning, 2002-04-10, kl 08.00–13.00.

5B1105, Differential- och Integralkalkyl I, del 2.

För godkänt krävs minst 32 poäng. Betygsgränserna för 4 och 5 är preliminärt 48 resp. 62 poäng. Varje bonuspoäng ger 2 poäng på tentamen. Samtliga behandlade uppgifter bör förses med utförlig lösning. Inga hjälpmedel är tillåtna.

1. Bestäm en ekvation för tangentplanet till ytan $F(x, y, z) = x + y + z - \sqrt{x^2 + y^2 + z^2} - 4 = 0$ i punkten $P = (2, 3, 6)$. (4 p)
2. En kurva har parameterframställningen $\mathbf{r}(t) = (e^t \cos t, e^t \sin t, e^t)$, $t \in \mathbb{R}$. Beräkna båglängden av den del av kurvan vars ändpunkter är $(1, 0, 1)$ och $(-e^\pi, 0, e^\pi)$. (4 p)
3. Bestäm det största och det minsta värde som antas av $f(x, y) = x + 4y$ på ellipsen $x^2 + 2y^2 = 9$. (4 p)
4. Antag att $f(x, y)$ är differentierbar och $z(u, v) = f\left(\frac{u}{v}, \frac{u-v}{u}\right)$, $uv \neq 0$. Visa att $u \frac{\partial z}{\partial u} + v \frac{\partial z}{\partial v} = 0$. (4 p)
5. Beräkna linjeintegralen $\oint_{\Gamma} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r}$ där $\mathbf{F} = (-y \arctan \frac{y}{x}, x \arctan \frac{y}{x})$ och Γ är randen till området $\Omega = \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 1, 0 \leq y \leq x\}$ genomlöst ett varv i positiv riktning. (6 p)
6. Beräkna den itererade integralen $\int_0^1 \left(\int_{2y}^2 e^{x^2} dx \right) dy$. (6 p)
7. Låt $f(x, y, z) = x^2 y - x \sin z - e^y$ och $\mathbf{F}(x, y, z) = (yz, xz, x)$. Ange vilka av följande uttryck som har mening och beräkna dem: rot grad f , grad rot $\mathbf{F}$, div div rot $\mathbf{F}$, div grad grad f . (6 p)
8. Beräkna flödet av vektorfältet $\mathbf{F} = (xy, 0, z^2)$ ut genom den slutna begränsningsytan till det område som begränsas av ytorna $z = x^2 + y^2$ och $z = 1$. (6 p)
9. Beräkna volymen V av den kropp som begränsas av paraboloiden $x^2 + y^2 = 2z$ och planet $x + y + z = 1$. (6 p)
10. Låt $F(x, y, z) = x + y + z - \sin(xyz)$.
  - a) Visa att ekvationen $F(x, y, z) = 0$ lokalt definierar z som en funktion $z = f(x, y)$ i någon omgivning av origo så att $f(0, 0) = 0$. Beräkna de partiella derivatorna $\frac{\partial f}{\partial x}$ och $\frac{\partial f}{\partial y}$ i punkten $(x, y) = (0, 0)$. (4 p)
  - b) Ange en ekvation för den räta linje som skär ytan $z = f(x, y)$ under rät vinkel i punkten $(x, y, z) = (0, 0, 0)$. (2 p)
  - c) Bestäm det största värde riktningsderivatan $D_{\mathbf{v}} f$ kan anta i punkten $(x, y) = (0, 0)$. (2 p)
11. För vilka värden på konstanten a har funktionen $f(x, y) = (4x^2 + axy + y^2)(x + a)$ ett lokalt extremvärde i origo? Ange också extrempunktens karaktär. (8 p)
12. Låt $f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^2 y^3}{x^4 + (x^2 + y^3)^2} & , (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & , (x, y) = (0, 0). \end{cases}$
  - a) Visa att $f(x, y) \rightarrow 0$ längs varje rät linje in mot origo. (2 p)
  - b) Avgör om f är kontinuerlig i origo. (4 p)
  - c) Existerar $\frac{\partial f}{\partial x}$ och $\frac{\partial f}{\partial y}$ i origo? (2 p)